

פרשת אחרי מות – הסכנה שבהרגל

בתחילת הפרשה נאמר: "ויאמר ה' אל משה, דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש" (טז ב), נאסר על אהרן להיכנס לקודש הקודשים חוץ מאשר ביום כיפור.

רש"י מפרש הטעם לכך: לפי שגילוי שכינתי שם, יזהר שלא ירגיל לבוא.

מדוע שאהרן לא יבוא תמיד לקודש הקודשים כדי להיות קרוב לשכינה?

עונה על כך היעב"ץ (בפירושו למסכת אבות פרק א משנה ד):

בספר יחזקאל (מו, ט) כתוב שהנכנס למקדש מהשער הצפוני יצא מהמקדש מהשער הדרומי, ומי שנכנס מהשער הדרומי יצא מהשער הצפוני, מסביר היעב"ץ שמי שיצא באותו שער שדרכו הוא נכנס, לא תהיה לו התרגשות מהמקום כאשר הוא יצא, כי את השער הזה הוא כבר ראה כאשר הוא נכנס, וכך לא תהיה לו התפעלות והתרגשות מהמקדש.

הדבר הזה היה גם במן. במדבר המן ירד כל יום, וכשהתרגלו לכך התחילו להתאונן ואמרו: "נפשנו קצה בלחם הקלוקל" (במדבר כא, ה), ההרגל הוא מכשול בעבודת ה'.

ברוח זו מבא ישעיהו (כט יג): "יען כי ניגש העם הזה, בפיו ובשפתיו כבדוני, וליבו רחוק ממני, ותהי יראתם אותי מצוות אנשים מלומדה".

פירוש התוכחה: הנביא ישעיהו אומר שעם ישראל עובד את ה' רק מתוך הרגל, ולכן עבודת ה' שלהם היא עבודה חיצונית בלי התלהבות ובלי כוונת הלב.

הרגל יכול לגרום גם לביטול תורה.

במסכת נדרים (נ.) מסופר על רבי עקיבא שאחרי שתיים עשרה שנות לימוד חזר לביתו, כשהוא היה עדיין מחוץ לביתו הוא שמע אדם אחד אומר לאשתו: תראי איזה בעל יש לך שעזב אותך כל כך הרבה שנים, ענתה לו אשתו של רבי עקיבא: אם בעלי היה שומע לי, הוא היה ממשיך ללמוד עוד שתיים עשרה שנים. כששמע את זה רבי עקיבא הוא אמר: הואיל ואשתי נתנה לי רשות, אני אחזור בחזרה ואלמד עוד שתיים עשרה שנה. רבי עקיבא חזר מיד לבית המדרש ולא נכנס לביתו אפילו להגיד שלום לאשתו.

מדוע הוא עשה כך, וכי לא היה ראוי שיגיד לפחות שלום לאשתו?

התשובה על כך היא, שאם רבי עקיבא היה נכנס לביתו להגיד שלום, הוא היה ממשיך לדבר קצת, ואחר כך מתחיל לספר על מה שעבר עליו כל השנים שהוא נעדר מהבית, ואחר כך אוכל וישן ואז היה מתרגל לכך שהוא בבית והוא לא היה חוזר יותר למקום לימודו, לכן כדי שלא להתרגל, הוא לא נכנס לביתו וחזר מיד לבית המדרש.

אנחנו נמצאים בימי ספירת העומר, הימים שבין פסח לשבועות, ימים אלה הם ימי הכנה למתן תורה, וכדי שלא נתרגל, כל יום סופרים ספירה חדשה ובכך מעוררים אותנו בכל יום מחדש להתקדם בעבודת השם, ולהגיע לחג השבועות בשמחה ובטוב לבב.

יהי רצון שנזכה להתחדש בכל יום בעבודת השם, והשם יחדש ימינו כימי עולם וכשנים קדמוניות.